

Aftale om politiske hjælpepakker og øvrige udestående budgetproblemer

Initiativer til understøttelse af områder, der er særlig hårdt ramt som følge af Covid-19

Aftalen er udarbejdet på baggrund af den ekstraordinære situation, hvor coronavirus stiller erhvervslivet og andre berørte områder i Norddjurs i en vanskelig situation. Norddjurs Kommune har allerede igangsat initiativer og dette oplæg indeholder en række yderligere understøttende indsatser.

Aftalen danner grundlag for møde mellem borgmester samt én deltager fra hver parti.

Kommunalbestyrelsen i Norddjurs vedtog den 17. marts en anlægsbevilling på 6 mio. kr. til renovering af kommunale bygninger, og samtidig blev en tillægsbevilling på 2. mio. kr. til understøttelse af lokale virksomheder i den aktuelle vanskelige coronasituation vedtaget. Som led i hjælpen til erhvervslivet har økonomiudvalget d. 19. marts besluttet, at Norddjurs Kommune fremrykker sine betalinger af regninger til de virksomheder, der har brug for det. Det skal være med til at forbedre virksomhedernes likviditet i denne vanskelige situation.

Aftalen har to formål:

1. Revidere dele af budgettet i lyset af Corona-krisen med det formål at etablere et likviditetsmæssigt beredskab til understøttelse af sårbare kommunalt støttede funktioner samt finansiere bevillinger, der kan supplere de statslige støtteordning og dermed bidrage til at holde hånden under den lokale beskæftigelse.
2. At løse opståede og aktuelle problemer i budget 2020 på bl.a. skole og byggesagsområdet.

Det økonomiske råderum

Årsregnskabet for 2019 vil forventeligt vise, at der er en solid økonomi i Norddjurs Kommune og at økonomien udvikler sig bedre end forudset ved budgetlægningen i 2019 og 2020.

Med budgetaftalen for 2020 og årsregnskabet for 2019 er kommunens økonomiske situation bæredygtig og har en vis soliditet i forhold til den ekstraordinære situation, der er opstået. Kommunes aktuelle gennemsnitlige likviditet udgjorde 184,1 mio. kr. ved udgangen af januar måned 2020.

Som følge af politiske beslutninger der er foretaget og ikke mindst Coronasituationen vil kommunens økonomi og likviditet komme under et betydeligt pres. På nuværende tidspunkt er der følgende ekstraudgifter i forhold til det oprindelige budget for 2020, der allerede er disponeret eller forventes at ville komme:

- 2 mio. kr. ekstra til anlæg, besluttet på KB den 17. marts
- Ekstra udgifter til forsørgelse, primært på forsikrede ledige, sygedagpenge, seniorpension m.fl., herunder ønsker partierne, at erhvervs- og arbejdsmarkedsudvalget tager initiativ til afklaring og

efterfølgende opfølgning på lovhjemmel i forhold til eventuel dispensation af ”225 timers reglen” og andre eventuelle regler på området

- Udgifter til vikardækning på social- og ældreområdet
- 0,7 mio. kr. til eventuel underskudsdekning i Destination Djursland, tilsagn på ØK den 10. marts
- 0,5 mio. kr. i afdrag på lån til arbejdsmarkedets feriefond, vedtaget på KB den 17. marts

Endvidere vil eventuelle ekstra anlæg for at understøtte erhvervsliv og økonomisk aktivitet indenfor en udvidet national anlægsramme lægge et yderligere pres på udgifterne i budgettet og på soliditeten i kassebeholdningen. KL har i den forbindelse spurgt til kommunernes mulighed for at byde ind med ekstra anlægsprojekter. Norddjurs Kommune har indmeldt, at der vil være mulighed for at igangsætte anlæg for yderligere ca. 17 mio. kr.

KL har indgået en aftale med finansministeren. Aftalen vurderes nu nærmere og danner baggrund for forhandlinger mellem partierne om realiseringen af dele af aftalen, jf. pkt. 1.

Konkrete initiativer

Aftalen indeholder følgende 8 spor for understøttende initiativer:

1. Ekstra bygningsrenoveringer

Der er allerede igangsat initiativer for at understøtte det lokale erhvervsliv. Således har kommunalbestyrelsen d. 17.03.20 besluttet, at der gives en tillægsbevilling på 2 mio. kr. finansieret af kassebeholdningen som en understøttelse af de lokale virksomheder i den aktuelle kritiske situation. Den ekstra bevilling udmøntes konkret via sag i økonomiudvalget, hvor også de økonomiske konsekvenser i forhold til, fx økonomisk politik og budgettet belyses. Økonomiudvalget vil i dialog med miljø- og teknikudvalget fastlægge den konkrete udmøntning. De konkrete indsatser vil skulle indgå i den ”hjælpepakke” som erhvervs- og arbejdsmarkedsudvalget tager initiativ til at udarbejde, idet andre fagudvalg i henhold til ressortfordelingen involveres i dette.

I forhold til kommunalbestyrelsens bevilling på 2 mio. kr. til yderligere bygningsrenoveringer er partierne enige om at prioritere anlægsprojekter, ud fra et fokus på anlæg, der har mest effekt for kommunen og for håndværksvirksomhederne.

Partierne er således enige om at igangsætte følgende anlægsarbejder:

		Mio. kr. i 2020	Akkumuleret
Langhøj Børneby	Udskiftning af gavlbeklædning, Etape 3	0,100	0,100
Grenaa Idrætscenter+Svømmehal mv.	Rep./vedligeholdelse af afløbsinstallationer i terræn. Ny fedtudskiller ved Campus	0,100	0,200
Allingåbro Børneby	Renovering af tagflader, Etape 5	0,250	0,450
Daginstitution Vores Hus	Renovering af tag incl. frilægning af tagrender og udskiftning af råddent træværk, Etape 1	0,250	0,700
Grenaa Bibliotek	Renovering af udvendig kældertrappe	0,100	0,800
Auning SFO	Renovering af tagflader, Etape 3	0,150	0,950

Tidl. Hedebocenter	Udskiftning af tag - sidste etape	0,350	1,300
Tidl. Hedebocenter	Renovering af facader (omfugning)	0,100	1,400
Østre Skole	Renovering af tage (Skade ved ovenlys, utætheder ved rygninger, opretning ved Hal)	0,075	1,475
Børnehaven Regnbuen	Udbedring af defekte inddækninger ved ovenlys 6 stk.	0,025	1,500
Glesborg Børneby	Udskiftning af fuger omkring vinduer og topforsegling vinduer	0,025	1,525
Søndre Skole	Nedbrydning af lave læ mure - Etape opdeling	0,050	1,575
Naturskolen, Klitten	Renovering af 3 gavle	0,060	1,635
Administrationsbygningen i Allingåbro	Udbedring af murværk og stjern	0,025	1,660
Søndre Skole	Reparation af murværk ydervægge - Etape opdeling	0,075	1,735
Rusmiddelcenter Norddjurs afd. Allingåbro	Renovering af tagflader, Etape 2	0,025	1,760
Kulturhuset Pavillonen	Udbedring af murværk	0,025	1,785
Rougsø Børneby	Renovering af flisebelægning	0,050	1,835
UngNorddjurs Gasværksvej	Udbedring af klimaskærm	0,025	1,860
Område Nord - Langhøj	Udbedring af flisebelægning	0,025	1,885
Kulturhuset Stationen	Renovering af facader (om fugning)	0,050	1,935
Østre Skole	Renovering af lette facader	0,050	1,985

Det videre forløb for udmøntningen af disse anlæg vil være, at sagen forelægges på MTU møde d. 30.03.20 og et efterfølgende ekstraordinært ØK møde d. 01.04.20 (Skriftlig afgørelse)

Partierne forholder sig positivt til et eventuelt anlæg omkring køkken på Fuglsanggården. Partierne ønsker dog at afvente den politiske behandling i voksen- og plejeudvalget d. 31.03.

Partierne er enig om at mødes igen d. 01.04 med henblik på at drøfte mulighederne for at fremrykke yderligere anlægsarbejder for at stimulere økonomien, jf. Aftale mellem regeringen og KL om "Tiltag vedr. kommunernes økonomi i lyset af covid-19".

2. Erhvervspakke

Hjælpepakken til erhvervsområdet er med i denne aftale og partierne anerkender de mange politiske og administrative initiativer der igangsættes og er enige om at prioritere følgende yderligere initiativer:

- Fremrykke betalinger af regninger til virksomhederne, jf. ØK beslutning 19.03.
- Fritagelse for gebyr i resten af 2020 i forbindelse med udeservering og stude plads, det forventes at beløbe sig til 70.000 kr. Finansieringen sker ved at anvende pulje til værn om servicerrammen.

- Igangsætning af kampagne i samarbejde med erhvervsforeninger om ”Køb og støt lokalt i Norddjurs”. Erhvervs- og arbejdsmarkedsudvalget tager initiativ til udmøntningen, herunder sikrer finansiering af kampagnen.
- Den allerede igangsatte vejledning til virksomheder med fokus på arbejdsmarkedsforhold såvel som erhvervsforhold indbefatter en ”hotline” målrettet virksomheder, der kan søge råd og vejledning. Når det er relevant guides virksomheder også videre til Erhvervsstyrelsen og Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering, der står for den konkrete vejledning af virksomhederne i forhold til de nationale ordninger. Den allerede igangsatte ”Hotline” kan også være nyttig for små virksomheder og næringsdrivende som på grund af covid19-situationen er i særlige økonomiske vanskeligheder og derfor har brug for vejledning til aktuelle nationale puljer i forhold til fx lønkomensation og komensation for faste udgifter eller for vejledning fra eksempelvis Erhvervshus Midtjylland. Partierne er opmærksomme på, at krisens omfang kan skabe en situation, hvor virksomheder kan være truet på deres eksistens og har derfor også fokus på at hjælpe disse virksomheder.
- Partierne er enige om, at udmøntningen af de nævnte initiativer samt den allerede etablerede jobbank for ledige sker i erhvervs og arbejdsmarkedsudvalget, herunder også inddragelse af eksterne partnere i kommunen.
- For forligskredsen har det høj prioritet at understøtte det lokale erhvervsliv og virksomheder. I den sammenhæng vil erhvervs- og arbejdsmarkedsudvalget i april måned følge op på udviklingen i dialog med det lokale erhvervsliv med henblik en vurdering af behovet for eventuelle yderligere initiativer til at understøtte det lokale erhvervsliv.
- Erhvervs- og arbejdsmarkedsudvalget kan inden for udvalgets rammer tage initiativ til yderligere indsatser for at understøtte det lokale erhvervsliv og virksomheder.
- Partierne er enige om, at afsætte 0,1. mio. kr. som en pulje til at understøtte erhvervs- og arbejdsmarkedsudvalgets udmøntning af initiativer på området. Finansieringen sker ved at anvende pulje til værn om servicerammen.

3. Fritids- og kulturområdet

Partierne har stor opmærksomhed i forhold til den økonomiske sårbarhed som oplevelsesattraktioner og institutioner på fritids- og kulturområdet kan opleve ved manglende indtægter fra brugere/besøgende og arrangementer, og at der kommer understøttende initiativer på disse områder. I forhold til de konkrete initiativer forventes, at der udmeldes nationale initiativer til at understøtte området, og forligskredsen henviser hertil.

Partierne har bl.a. fokus på de vilkår som kommer til at gælde for Kattegatcenteret, Gammel Estrup Danmarks Herregårdsmuseum, Det Grønne Museum, Østjyllands Museum, Kyst- og Fjordcentret, Pavillonen, Djursland for Fuld Damp, GIC, AIK og øvrige haller samt Aftenskolerne m. fl. i den nuværende situation.

Det forventes, at institutionerne på området og deres bestyrelser selv følger med i nationale initiativer og forholder sig til de konsekvenser situationen giver for drift af og økonomi i den enkelte institution.

For partierne er det afgørende at fagudvalg med tilsynsforpligtigelser i forhold til institutioner på området følger udviklingen tæt og har dialog med institutionerne om deres situation og eventuelle behov for understøttende initiativer.

Partierne er opmærksomme på, at kultur- og fritidsudvalget har fokus på den situation der opstår for den underskov af små turistvirksomheder som har deres virke i kommunen.

4. Folkeskolen

Kommunalbestyrelsen besluttede 18.02.20, at godkende en ny ressourcefordelingsmodel på specialundervisningsområdet, en fordeling af de afsatte finanslovsmidler til løft af folkeskolen på 1,65 mio. kr. samt at tildele 2,0 mio. kr. i 2020 til Søren Kanne Skolen fra Ny Kurs-puljen.

Budgetforligskredsen har aftalt, dels at mødes senest i maj 2020, når skolernes situation for 2021 i forhold til mængderegulering mv. er kendt og vurderet, dels at prioritere skoleområdet i forbindelse med budget 2021, hvilket konkret skal aftales i budgetforhandlingerne. Det skal herunder drøftes, hvorledes finansieringen af Ny Kurs-midlerne på 2,0 mio. kr. til Søren Kanne Skolen skal tilvejebringes.

Der udestår derfor en stillingtagen til om og hvorledes første halvdel af skoleåret 2020-21 skal håndteres og udestående, der måtte være i anden halvdel af skoleåret 2020-21.

Partierne er enige om, at der tilføres 1,9 mio. kr. til Søren Kanne Skolen med henblik på at skabe en mere hensigtsmæssig sammenhæng mellem 2. halvår af skoleåret 2020 og det nuværende budget for 2021. Finansieringen sker ved at anvende pulje til værn om servicerammen.

Partierne har opmærksomhed på den særlige situation der kan være for børneby Midt og Nord i skoleåret 2020/2021 som følge af kommunalbestyrelsens beslutning om fordeling af specialundervisningsmidlerne. Denne problemstilling tages op til drøftelse i forligskredsens aftalte møde i maj 2020.

5. Byggesagsbehandling

Økonomiudvalget besluttede d. 11.03.20, at tilslutte sig miljø- og teknikudvalget intention om at om at fastholde sagsbehandlingstiden på 15 arbejdsdage, hvilket medfører et finansieringsbehov på 1,800 mio. kr. årligt i 3 år.

Det var endvidere en del af beslutningen, at forvaltningen kommer med finansieringsforslag på op til 2 mio. kr. Økonomiudvalget ønsker at der kommer finansieringsforslag både fra miljø- og teknikudvalget og andre udvalg. Endelig skulle sagen genbehandles på førstkommande MTU møde med konkrete finansieringsforslag, ud fra intentionen om fremtidigt mål.

Forligspartier er enige om at øge byggesagsbehandlingsindsatsen med henblik på at fastholde målet om sagsbehandlingstiden på 15 arbejdsdage, svarende til et finansieringsbehov på 0,750 mio. kr. i 2020 og herefter 1,8 mio. kr. årligt i 2021 og 2022 samt 1,050 mio. kr. i 2023. Partierne henviser til at finansieringen i 2020 sker ved egen finansiering af MTU og ØK på 0,550 mio. kr. samt 0,2 mio. kr. ved anvendelse af værn om servicerammen. Finansieringen i 2021, 2022 og 2023 behandles i forbindelse med budgetlægningen for 2021.

Det videre politiske behandling sker ved, at miljø- og teknikudvalget behandler sagen på deres møde d. 30.03.20, jf. den politiske beslutning i økonomiudvalget d.11.03.20. Her vil forligskredsens beslutning indgå som beslutningsgrundlag.

6. Ældre- handicapområdet

Partierne er enige om at afsætte 1 mio. kr. i 2020 med det formål, dels at øge aktiviteter for ældre og handicappede, herunder fx udvidelse af ferieordningen og genopretning af social kontakter, dels sikre fleksibilitet på området samt sikring af hjerneskeadeområdet i denne situation. Denne målgruppe har været særlig sårbar i den nuværende situation og på de ekstra midler skal også medvirke til at også denne gruppe kan øge aktiviteten. Der kan igangsættes initiativer både under coronakrisen og efter krisen er overstået. Finansieringen sker ved anvendelse af pulje til værn om servicerammen. VPU udmønter og konkretiserer anvendelsen af de 1 mio. kr. i 2020.

7. Pulje til justeringer og budgettilpasninger

Partierne er enige om, at krisen har effekt på mange steder i organisationen og kan gøre, at der lokalt må tages nye små initiativer der ligger ud over den normale driftssituation. Der afsættes en pulje på foreløbig 0,3 mio. kr. til at eventuelt kompensere for dette. Staben vil i dialog med fagdirektørerne foranledige en procedure for ansøgninger og behandling, som forventes at ske i efteråret 2020. Finansieringen sker ved anvendelse af pulje til værn om servicerammen.

8. Ekstern kommunikation i forbindelse med krisen

I forbindelse med den nationale krise skønnes der at være behov for at samle kommunen, herunder at udsende positive historier fra og om kommunen. Dette emne er partierne enige om at behandle endeligt i budget 2021. Der afsættes dog ekstraordinært til understøttelse af den udadvendte indsats i budgetåret 2020 et beløb på 0,2 mio. kr. Det udmøntes administrativt i dialog med direktørrområderne. Finansieringen sker ved anvendelse af pulje til værn om servicerammen.

Afslutning

Partierne er enig om at mødes igen d. 01.04 med henblik på at drøfte mulighederne for at fremrykke yderligere anlægsarbejder for at stimulere økonomien, jf. Aftale mellem regeringen og KL om ”Tiltag vedr. kommunernes økonomi i lyset af covid-19”.

Desuden foreslås, at borgmesteren samt én deltager fra hver parti mødes, såfremt den nuværende situation giver anledning til yderligere initiativer eller tilpasninger af budgettet, ligesom partierne følger de nationale initiativer og mødes såfremt der er behov for en lokal tilpasning.

Denne aftale er indgået af:

Borgmester Jan Petersen (A)

Hans Fisker Jensen (A)

Kasper Bjerregaard (V)

Steen Jensen (O)

Jens Meilvang (I)

Benny Hammer (C)

Mads Nikolajsen (F)

Birgitte Poulsen (Ø)